

Bərbərlik - 7 /Jun/ 2025

Sual: Bərbər işləməyin hökmü nədir ?

Cavab: Bunun öz-özlüyündə maneəsi yoxdur. Amma haram işlərdən çəkinməlidir.

Sual: Bir şəxs bərbər işləyir. O, adətən müştərinin üzünü ülgüclə qırxmır. Amma bəzən müştərinin üzünü ülgüclə qırxmalı olur. Soruşur ki, əgər bu işi etsə, amma qazandığı pulu özünə götürməsə (başqalarına ehsan etsə), ona günah yazılır?

Cavab: Ehtiyat-vacibə görə, buna icazə verilmir.

Sual: 1) Saqqalı qırırmağın hökmü nədir?

2) Bərbərin müştərinin saqqalını qırmasının hökmü nədir? O, müştərinin saqqalını hansı həddə qırxa bilər? Bərbərin bu işdən qazandığı pulun hökmü nədir?

Cavab: 1) Ümumiyyətlə, üzün tükünü istənilən bir vasitə ilə (ülgüclə, üzqırخان maşın və s.) “saqqalı qırırmaq” adlanan bir həddə qırırmaq, ehtiyata görə, haramdır. Amma “saqqalı qırırmaq” adlanmayacaq bir həddə qırırmaq, başqa sözlə, üzün tükünü azaltmağın maneəsi yoxdur.

2) Ehtiyata görə, saqqalı qırırmaq qarşılığında alınan zəhməthaqqı haramdır.

Sual: Bir şəxs bir bərbərin yanına gəlib ondan üzünü tam qırmasını istəsə, bərbər nə etməlidir? Bunu da qeyd edim ki, həmin müştərinin işlədiyi yerdən üzünün qırılmasını tələb edirlər.

Cavab: Ümumiyyətlə, üzün tükünü istənilən bir vasitə ilə (ülgüclə, üzqırخان maşın və s. ilə) “saqqalı qırırmaq” adlanan bir həddə qırırmaq, ehtiyata görə, haramdır. Ehtiyata görə, saqqalı qırırmaq qarşılığında zəhməthaqqı almağa icazə verilmir. Qeyd edək ki, əgər işdən çıxmaq bu şəxs üçün böyük çətinlik yaradarsa, bu halda zərurət miqdarında saqqalı qırırmasının maneəsi yoxdur.

Sual: Bir şəxs elə bir işdə işləyir ki, ondan üzünü tam qırması tələb olunur, yəni o, saqqal saxlaya bilməz. Bərbər bu şəxsin saqqalını qırxa bilərmi? Bərbər bu işi görməklə haram edir, ya yox? Bərbər bu şəxsdən aldığı pulun sahibi olur, ya yox?

Cavab: Sualda qeyd edilən səbəb saqqalı qırırmağı icazəli etmir. Amma əgər zərurət yaranarsa, məsələn, müəyyən bir vəziyyətdə saqqal saxlamaq böyük çətinlik və əziyyətə səbəb olarsa, bu halda zərurət miqdarında saqqalı qırırmağın maneəsi yoxdur. Bu halda bərbər üçün də saqqalı qırırmağın iradə olmayacaqdır.

Sual: Bəzi üzqırخان maşınları var ki, onunla üz qırılan zaman kənardan baxan insan üzün ülgüclə qırıldığını güman edir. Belə üzqırخان maşınla üz qırırmaq və əvəzində ücret almağın hökmü nədir?

Cavab: Ümumiyyətlə, üzün tükünü istənilən bir vasitə, məsələn, ülgüclə, üzqırخان maşın və s. ilə “saqqalı qırırmaq” adlanan bir həddə qırırmaq, ehtiyata görə, haramdır.

Sual: Bir kişi “qadın saç ustası” işləyə bilərmi?

Cavab: Nəzərə alsaq ki, bu işdə naməhrəmə haram baxmaq və toxunmaq lazım gələcək, buna icazə verilmir.

Sual: Almaniyada yaşayan müsəlman bir kişi orada saç ustası işləyir.

1) O, alzeymer xəstəsi olan qoca qadınların (80-85 yaşlı qadınların) evlərinə gedib, əlcək taxaraq saçlarını kəsə bilərmi?

2) Onun işlədiyi salonda həm qadınlar, həm də kişilər gəlib saçlarını kəsdirirlər. O isə ancaq kişilərin saçını kəsir. Əgər onunla bir salonda işləyən kişi hansısa qadının saçını kəsərsə, o, öyrənmək üçün həmin qadının saçının necə kəsilməsinə baxa bilər, yoxsa yox?

Cavab: 1 və 2) Əgər həmin qadınların saçına şəhvani ləzzət olmadan baxarsa və günaha düşmək qorxusu mövcud olmazsa, həmçinin hansısa bir fəsadı da olmazsa, onların saçına baxmasının maneəsi yoxdur.

Sual: 1) Qadın bərbər işləyib naməhrəm kişilərin saçını kəsə bilərmi?

2) Mən xarici ölkədə yaşayıram. Burada müsəlman olmayan qadınlar bərbər işləyirlər. Müsəlman bir kişi bu qadın bərbərlərə saçını kəsdirə bilərmi?

Cavab: 1 və 2) İcazə verilmir.

Sual: Mən saqqal saxlayıram, amma iş yerində buna müdaxilə edirlər. Məsələn, deyirlər ki, sabah iş yerinə qonaq gələcək, üzünüzü qırın. Mən üzümü qırırmaq istəmirəm. Mən nə etməliyəm?

Cavab: Ehtiyat-vacibə görə, saqqalı qırırmaq haramdır. Şəri vəzifə yaşına çatan şəxs Allahın hökmünə əməl etməlidir. Çox böyük çətinliyin və ya ciddi ziyanın olduğu hallar isə istisnadır.

Sual: Bərbərlikdə haram olan işləri qeyd edə bilərsinizmi?

Cavab: Ehtiyat-vacibə görə, saqqalı qırmaq haramdır.

Ehtiyat-vacibə görə, kişi və ya qadın əks cinsə xas olan bəzəklərdən istifadə etməməlidir.

Saçları və dırnaqları uzatmaq, saçları yığmaq və ya hörməyin öz-özlüyündə maneəsi yoxdur. Amma əgər kişinin özünü qadına oxşatması hesab olunarsa, yaxud fəsad yaradarsa, yaxud da Qərbin rüsvayçı mədəniyyətini yaymaq hesab olunarsa, bu halda sözügedən işlərə icazə verilmir. “Kişinin özünü qadına oxşatması” dedikdə, kişinin qadın kimi nazlanması nəzərdə tutulur.

Qadın gözəllik salonu ustası

Sual: Bir qadın qadınlara makiyaj edir və bu iş onun peşəsidir. Onun gördüyü iş qadınların naməhrəm qarşısında makiyajlı, cazibəli olmalarına səbəb olur. Sualım budur ki, onun bu işdən qazandığı pul halaldır mı?

Cavab: Qadının qadını makiyaj etməsi və bu işin qarşılığında zəhməthaqqı almasının öz-özlüyündə maneəsi yoxdur, amma bu şərtlə ki, bu iş qadının özünü naməhrəmə göstərməsi və harama kömək məqsədilə olmamalıdır.

Sual: Bir qadın gözəllik salonunda işləmək istəyir. Orada qadınları makiyaj edəcəkdir, məsələn, toya getmək üçün onları bəzəyəcəkdir. Bu işin qarşılığında alınan pul halaldır mı?

Cavab: Gözəllik salonu ustası olmaq və şəriət çərçivəsində bu peşə ilə gəlir əldə etmək əgər fəsada səbəb olmazsa, bunun öz-özlüyündə maneəsi yoxdur.

Sual: Bir xanım gözəllik salonunda işləyir. O, hicabsız xanımların saçını kəsə və boyaya bilərmi?

Cavab: Bunun öz-özlüyündə maneəsi yoxdur.

Sual: Qadınları bəzəməyin (yəni hicabların yığılması, saçların yığılması, hicablı gəlinlərin bəzədilməsi və s.) hökmü nədir?

Cavab: Əgər naməhrəmə göstərmək məqsədilə olmazsa, maneəsi yoxdur.

Sual: Sizə gözəllik salonunda işlərlə əlaqədar sual vermişdik. Siz belə cavab verdiniz ki, “Əgər haram bir yerə getməyəcəksə, bu işi görmək olar”. Mən müştərinin hara gedəcəyini, hansı toya gedəcəyini necə bilim? Hər dəfə soruşmaq olmur. Bu məsələ hicabsız xanımlara da aiddir. Hicabsız xanımı bəzəyirik və sözsüz ki, o, adi toya gedir. Yaxud əgər mən dərzi işləyirəmsə, haram toya gedənlərə paltar tikə bilərəm? Cavab mənə tam aydın olmadı. Zəhmət olmasa, ətraflı məlumat verərdiniz.

Cavab: Araşdırma aparmaq lazım deyildir. Əgər siz həmin işi onları naməhrəmə göstərmək məqsədilə etməirsinizsə, bunun maneəsi yoxdur.

Sual: Hicablı bir xanım öz saçlarını hicabsız xanıma sata bilərmi? Qeyd edək ki, bu xanım hicaba riayət etmir və həmin saçlarla naməhrəmin qarşısında gəzəcəkdir.

Cavab: Əgər halal istifadə məqsədilə satarsa, maneəsi yoxdur.

Gözəllik prosedurları

Sual: Dodaq permanenti işini görməyin şəri baxımdan problemi varmı? Belə ki, qadınların solmuş dodaqlarına aparatla boya yeridilir və rəngləndirmə edilir.

Cavab: Qadının bu işi qadın üçün görməsinin və qarşılığında zəhməthaqqı almasının öz-özlüyündə maneəsi yoxdur. Amma bu şərtlə ki, naməhrəmə göstərmək məqsədilə olmamalıdır.

Sual: Mən qadın kosmetologiyası işi ilə məşğulam. Əksəriyyəti hicabsız qadınlar və çox az sayda hicablı qadınlar yanıma gəlirlər. Onların tökülmüş qaşlarını xüsusi aparat vasitəsilə boya ilə müxtəlif qaş formalarına salıram. Bu işi görməyimin şəri baxımdan problemi varmı?

Cavab: Qadının başqa qadınlar üçün bu işi görməsinin və qarşılığında zəhməthaqqı almasının öz-özlüyündə maneəsi yoxdur, amma bu şərtlə ki, naməhrəmə göstərmək məqsədilə olmamalıdır. Amma kişinin bu işi qadın üçün görməsi haramdır.

Sual: Mən qadın kosmetologiyası işi ilə məşğulam. Qadınların kirpiklərinə əlavə süni tüklər yapışdırmaqla onların kirpiklərinə forma verirəm. Yəni kirpik qaynağı edirəm. Əgər qadınların məqsədi özlərini naməhrəmlərə göstərmək deyilsə, onlar bu işi edə bilərmi və mən də bu işi edə bilərəmmi?

Cavab: Əvvəlki məktuba verilən cavabda qeyd olunduğu kimi, qadının bu işi başqa qadınlar üçün görməsinin və qarşılığında zəhməthaqqı almasının öz-özlüyündə maneəsi yoxdur, amma bu şərtlə ki, naməhrəmə göstərmək niyyətilə olmamalıdır. Kişinin isə bu işi görməsi haramdır.

Sual: Sizə belə bir sual verdim: “Mən qadın kosmetologiyası işi ilə məşğulam. Əksəriyyəti hicabsız qadınlar və çox az sayda hicablı qadınlar yanıma gəlirlər. Onların tökülmüş qaşlarını xüsusi aparat vasitəsilə boya ilə müxtəlif qaş formalarına salıram. Bu işi görməyimin şəri baxımdan problemi varmı?”

Cavab olaraq yazdınız: “Qadının başqa qadınlar üçün bu işi görməsinin və qarşılığında zəhməthaqqı almasının öz-özlüyündə maneəsi yoxdur, amma bu şərtlə ki, naməhrəmə göstərmək məqsədilə olmamalıdır. Amma kişinin bu işi qadın üçün görməsi haramdır”.

İndi isə suallarım bunlardır:

- 1) Əgər mən bu işi görəndə bilsəm ki, qaşına forma verməkdə qadının məqsədi özünü naməhrəmlərə göstərməkdir, onda belə başa düşülür ki, mən bu işi görə bilmərəm. Düz başa düşmüşəm?
- 2) Əgər qaşlarını doldurmağa gələn qadının məqsədi özünü naməhrəmə göstərmək deyilsə, qaşlarına forma verə bilərəmmi?

Cavab: Sizin bunu bilməyiniz əsas götürülmür. Əsas odur ki, siz bu işi “naməhrəm görsün” – deyə etməyəsınız. Belə olan halda bu işi bir qadının başqa qadın üçün görməsinin maneəsi yoxdur. Amma əgər sizin bu işiniz ürfə görə (camaatın nəzərində) günahə kömək etmək sayılarsa, bu halda icazə verilmir.

Sual: Mən gözəllik salonunda usta işləyirəm. Xanımlar mənə permanent, mikrobleydinq üçün müraciət edirlər. Suallarım bunlardır:

- 1) Mən xanımlar üçün permanent və mikrobleydinq edə bilərəmmi?
- 2) Bu peşə ilə qazandığım pul halaldır, yoxsa haramdır?

Cavab: 1 və 2) Qadın ustanın bu işi qadınlar üçün görməsi və zəhməthaqqı almasının öz-özlüyündə iradə yoxdur. Bu şərtlə ki, məqsəd özünü naməhrəmə göstərmək olmamalıdır.

Makiyaj vasitələri, saç və dəriyə qulluq vasitələrinin ticarəti

Sual: Keratin tərkibli qaş, kirpik və saç vasitələrini satmaq olarmı?

Cavab: Bunun öz-özlüyündə maneəsi yoxdur.

Sual: Qadınların saçlarını gözəlləşdirən şampun və ya başqa yuyucu maddələrin alğı-satqısı icazəlidirmi? Belə ki, həmin maddələrlə saçları yuyandan sonra ölü, əzilmiş saçlar təravətlənir, saçlar rahat daranır, daha gözəl və cazibəli olur. İstifadə edən xanımların çoxu isə müsəlmandırlar, amma hicabə riayət etməirlər və naməhrəmlər qarşısında daha cazibəli olurlar.

Cavab: Əgər halal istifadə üçün satılıb-almırsa, maneəsi yoxdur.

Sual: Xahiş edirəm, əvvəlki sualın cavabını bir az ətraflı açıqlayın. “Halal istifadə” ifadəsini anlamadım. Mənə aydın olmadı, öz vəzifəmi bilmədim. Yəni mən qadınların saçlarını daha da gözəlləşdirən, saçları təravətləndirən, zədələnmiş saçları müalicə edən maddələrin alğı-satqısı ilə məşğul ola bilərəm, ya yox? Bu maddələr qadın salonlarına satılır və orada xanımlara saç xidmətləri göstərilir. Mən nə bilim ki, hansı xanım öz saçını naməhrəm üçün və hansı məhrəm üçün bəzəyir? Gözəllik salonuna həm hicablı xanımlar, həm də hicabsız xanımlar gəlirlər.

Cavab: Yəni satış zamanı sizin niyyətiniz alıcının bundan halal məqsədlər üçün (saçlarını öz həyat yoldaşına və məhrəmlərinə göstərmək üçün) istifadə etməsi olarsa, bunun maneəsi yoxdur.

Dırnaq ustası

Sual: Dırnaq ustası müştərilərə şellak edir. Onun bu işdən qazancı iradəlidirmi?

Cavab: Əgər dəstəmaz və qüsl üçün şellakı aradan aparmaq mümkündürsə, bu işin qarşılığında zəhməthaqqı almağın öz-özlüyündə maneəsi yoxdur.

Sual: Əvvəlki sualın cavabında qeyd etmisiniz ki, “Əgər dəstəmaz və qüsl üçün şellakı aradan aparmaq mümkündürsə, bu işin qarşılığında zəhməthaqqı almağın öz-özlüyündə maneəsi yoxdur”. Daha da əmin olmaq üçün bunu demək istəyirəm ki, şellakı aradan aparmaq qeyri-mümkün bir iş deyildir. Bir qədər vaxt sərf edib və xərc çəkib onu aradan aparmaq mümkündür. Bu, insanın öz istəyinə bağlıdır. Belə olan halda mənim müştərilər üçün şellak etməyimin və bu işin qarşılığında zəhməthaqqı almağımın iradə yoxdur?

Cavab: Əgər qaynaq dırnağı çıxartmaq mümkündürsə, dırnaq qaynağı etməyin və bu işin qarşılığında zəhməthaqqı almağın öz-özlüyündə maneəsi yoxdur. Amma əgər qaynaq dırnağı çıxartmaq mümkün deyildirsə və ya onu çıxartmağın dözülməz əziyyəti varsa, qaçılmaz bir zərurəti olmadıqı təqdirdə, dırnaq qaynağı etməyə icazə verilmir, nəticədə bu işin qarşılığında zəhməthaqqı almaq da olmaz. Qeyd edək ki, əgər ustaya müştərinin qeyd edilən şəxslərdən olduğu məlum olmasa, onun bu işi görməsinin və qarşılığında zəhməthaqqı almasının öz-özlüyündə maneəsi yoxdur.

Lazer epilyasiyası (lazeroloq)

Sual: Qadın və ya kişi lazer epilyasiyası üçün özü eynicinsin nümayəndəsi olan lazeroloqa müraciət edə bilərmi? Lazeroloq əlcəkdən istifadə edir və məhrəm yerə toxunmur.

Cavab: Övrət (cinsiyyət nəhiyəsi və arxa hissə) istisna olmaqla, eynicinsdən olan fərd insanın bədəninin tüklərini təmizləyə bilər və bunun iradə yoxdur. Amma övrətin tüklərini təmizləməyə gəlincə, əgər bu iş üçün övrətə, həmçinin ehtiyata görə, övrətin tüklərinə baxmaq və ya toxunmaq lazım gələcəksə, hətta eynicinsdən olan fərdin bu işi görməsinə icazə verilmir.